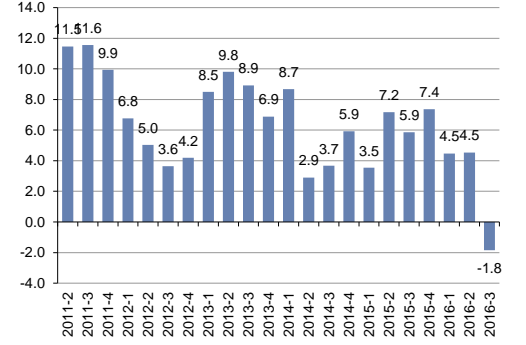

Türkiye ekonomisi 3Ç16'da kamu tüketim harcamalarındaki hızlı büyümeye rağmen, 2009'daki küresel krizin ardından ilk defa daraldı...

2016 3. Çeyrek Gerçekleşme: %-1.8, ING Bank Tahmini: %-0.5, Piyasa Tahmini: %-0.5

- TÜİK tarafından açıklanan 3. çeyreğe dair Ulusal Hesaplar detayıyla ilgili ilk nokta yöntem değişikliğine gidilerek Avrupa Birliği Üye Ülkelerinde uygulanmaya başlayan 2010 Avrupa Hesaplar Sistemi'nin Türkiye için de uygulamaya konması oldu. Bu çerçevede, veri kaynakları gözden geçirilip yeni ve iyileştirilmiş olanlar GSYH hesabına entegre edilirken, daha önce 1998 olan baz yılı da 2009 olarak güncellendi. ARGE ve askeri silah sistemleri harcamalarının yatırım harcamaları olarak sınıflanması, sigortacılık sektörü hesaplama yönteminin değiştirilmesi, devlet sınıflamasının güncellenmesi, mali şirketler sektörü sınıflamasının detaylandırılması gibi yenilikler içeren metodolojiyle 2015 sonu GSYH rakamı %19.7 artarken, kişi başına gelir ise 9,142 dolardan 11,014 dolara geldi, yıllık büyüme ise %4'ten %6.1'e revize edildi. Ayrıca, yeni milli gelir rakamlarından bazı makro göstergeler de etkilendi. Buna göre, örneğin, 2015 için cari açığın GSYH'ye oranı %4.5'ten %3.7'ye, bütçe açığının oranı ise %1.2'den %1'in altına geldi.
- Bu verilere göre 2016'nın 3. çeyreğinde kamu harcamalarında devam eden güçlü büyümeye rağmen, net ihracatın olumsuz etkisi ve özel tüketim ile yatırımlardaki zayıflık sonucu beklentilerin altında bir değişim kaydeden GSYH geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre (YY) %1.8 daraldı. Böylelikle, 2009'dan bu yana 27 çeyrek aralıksız büyüme kaydeden ekonomik aktivite ilk defa daralmış oldu. Buna bağlı olarak, 2015 başından itibaren 2016'nın ilk çeyreğine kadar yükseliş eğiliminde olan ve sonrasında 2. çeyrekte yönünü aşağı çeviren Türkiye ekonomisinde yıllık birikimli bazda büyüme performansı sanayi üretimi ve diğer göstergelerin de daha önce ortaya koyduğu üzere bir önceki çeyreğe göre %5.6'dan %3.5'e geriledi.
- Talep kaynaklarına göre, 2. çeyrekteki büyüme performansı üzerinde belirleyici olan özel tüketim %-3.2 ile negatife dönerken, yatırım harcamaları da benzer bir eğilim gösterdi ve %0.6 daraldı. Bu durum, Temmuz 2016'da yaşanan gelişmelerin yarattığı güven şokundan kaynaklanırken, yatırım kararlarının tedbir amaçlı ötelendiğinin ve hane halkı tarafında ise benzer saiklerle tüketimin ertelendiğinin bir göstergesi oldu.

- 2014'ün son çeyreğinden bu yana büyümeyi aşağı çeken net ihracat kalemi ise gerek zayıf ihracat ve önemli ölçüde gerileyen turizm kalemi gerekse ithalat artışıyla 3. çeyrek büyümesini aşağı çekti. Öte yandan, 2015'in son çeyreğinden bu yana çift basamaklı artış kaydeden ve bu hızını %23.8 ile elde veri olan 1999 yılından bu yana en

yüksek yıllık büyümeyi kaydederek 3. çeyrekte de sürdüren kamu harcamaları yatırım, özel tüketim ve net ihracatın olumsuz etkisini kısmen sınırladı.

- İktisadi faaliyet kollarına göre ise, tarım ve hizmetler sektörü büyümeyi aşağı çeken kalemler arasında öne çıkarken, inşaat ve gayrimenkul görel olarak sağlıklı büyüme oranları yakaladı. Yine de, tüm sektörlerde büyüme hızı önceki çeyreğe göre önemli ölçüde ivme kaybetti ve aktivitedeki zayıflamanın oldukça yaygın olduğuna işaret etti.
- Sonuç olarak, ekonomik aktivitede gözlenen yavaşlamanın 3. çeyrekte eksiye dönen hızı 4. çeyrek ve sonrası için aşağı yönlü risklerin güçlendiğini ortaya koydu. Öte yandan, gerileyen konut kredisi faiz oranları ve politika yapıcıların kredi büyümesini hızlandırma adına attıkları adımlar bankacılık sektöründe özellikle bireysel krediler kaynaklı ivmelenme sinyalleri veriyor. Ancak, politik gelişmelere olan duyarlılık ve TL'nin son değer kaybı dikkate alındığında ekonomide toparlanma öngörülerden daha yavaş seyredebilir.

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan Bař Ekonomist + 90 212 329 0751 muhammet.mercan@ingbank.com.tr

AÇIKLAMA:

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Bu rapor, ING Bank A.Ş. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından sadece bilgi amaçlı olarak hazırlanmıştır. Sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.Ş. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. Bu raporda yer alan bilgiler herhangi bir uyarı yapılmadan değişebilir. ING Bank A.Ş. ve kurum çalışanları bu raporda sunulan bilgilerin kullanılmasından kaynaklanabilecek herhangi bir doğrudan ve dolaylı zarardan ötürü hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Telif hakkı saklıdır, herhangi bir amaçla ING Bank A.Ş.'nin izni olmadan raporun tamamı veya bir kısmı başka bir yerde yeniden yayımlanamaz, dağıtımı yapılamaz. Tüm hakkı saklıdır.

ING Bank A.Ş., bu raporun Türkiye'de yayımlanmasından sorumludur.